

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
★
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50
Vidéken:
Egy évre . . . 20 korona
Fél évre . . . 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Befizetés a Fazekas-utcairól.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke: 60,000,000 K.

Tartalékalap . . . . . 33,500,000 „

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK KASSAI FIÓKJA

☛☛ Fő-utca 12. I. emelet. ☛☛

Foglalkozik a bankszakmába vágó

összes műveletekkel.

Betéteket ^{tőkekamat-} ^{adómentesen} 4%-kal

kamatoztat.

Hivatalos órák { d. e. 8¹/₂—12-ig.
d. u. 2¹/₂—4-ig.

A mi közös ügyünk.

Kassa, július 6.

Kassának is meg van a maga speciális közös ügye, mely mindnyájunkat érdekel, melyhez valamenynyien a közeli érdekelttség fonálával oda vagyunk fűzve. Ilyen közös ügy az általános drágaság. Örvedetesen jelenthetjük, hogy a város polgármestere is foglalkozik ezen segítő kérdéssel s keresi a módját, miként volna lehetséges segíteni a bajon. A kérdés a legutóbbi gazdasági bizottság ülésén vetődött fel s ha nem is történt ez irányban érdemleges tanácskozás, lesz alkalom e felett beható tárgyalásokat folytatni.

A polgármester foglalkozván a drágaság ügyével konstata, hogy véleménye szerint nem pusztán a piaci elővásárlás okozza az élelem drágaságot. Az a közel 300 főnyi piaci elárúsító már szintén másodkézből kapja az élelmiszereket a nagyobb mennyiségben vásárló közvetítőktől. A közvetítőket pedig csak egy módon lehet ellensúlyozni, ha a város gondoskodik arról, hogy a termelő a beszállított élelmiszereket alkalmas helyen beraktározva, azok értékesítésével nem kénytelen sietni.

Most ilyen helyiség nem áll a termelők rendelkezésére. A messze vidékről Kassára érkező termelő, ha olcsóbb áron is, siet minél előbb tudadni a szállított terményen. Ezt kiaknázza a közvetítő, aki kora hajnalban megjelenik a piacon s potom-áron

összevásárolja a nyers terményt, hogy azután busás haszonnal egy-kétóra multán tul adjon rajta.

A polgármester ugyanazt állította, hogy az elővásárlás nem drágítja az árakat, holott ez a közvetítés sem más, mint elővásárlás. Mi számos alkalommal hangoztattuk, hogy a piaci árak folytonos emelkedését csak vásárcsarnokkal lehetséges gyökeresen orvosolni. A jövő hét valamelyik napján a polgármester a drágaság ügyében értekezletet hív össze.

Nem tudunk jobb megoldást elképzelni, minthogy az értekezlet vásárcsarnok létesítésében állapotadjék meg. Lehet módját ejteni annak is, hogy a város építsen fel egy modern nagy vásárcsarnokot, de lehet a kérdést úgy is megoldani, hogy terményértékesítő szövetkezet vagy részvénytársaság alakul s az épít vásárcsarnokot. Ide azután bizalommal hozhatja a termelő a nyers terményeket. Ott megőrzik, értékesítik s végeredményben a termelő jobb árt kap az áruért, a közönség pedig olcsóbban szerezheti meg az élelmi cikkeket.

A vásárcsarnok tervét nem említette ugyan a polgármester, de mikor oly helyiség szükségéről beszélt, hol az áruk elraktározhatók, kerülgette már a témát, melylyel mindnyájunk őszinte örömeire valószínűleg elő áll.

A jövő heti tanácskozás elé mindenesetre bizalommal nézünk s üdvös dolognak tartanók, ha abban nemcsak a bizottsági tagok, hanem a társadalom különféle osztályainak képviselői is részt vennének s egészséges ideákkal támogatnák a drágaság megszüntetésére irányuló akciót.

A munkásbiztosító hivatal.

Rendelet az iparhatósághoz.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a most életbe lépett munkásbiztosító törvényben említett biztosító-hivatal fölllítása ügyében a következő rendeletet intézte Kassa város I. foku iparhatóságához:

Az ipari és kereskedelmi alkalmazotknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. törvény-cikk, mely a törvény 205. szakaszában foglalt rendelkezés szerint folyó évi július 1-én lép életbe, a 168. szakaszban állami munkásbiztosító hivatalt létesít. Az idézett törvény-cikk a kihágási ügyekben való bíráskodáson és a törvényben külön meghatározott végrehajtási intézkedéseken kívül, a munkásbiztosító pénztárak felügyeletével és ellenőrzésével, valamint a munkásbiztosító ügy középponti vezetésével járó mindazt a

teendőt, amelyet az 1891. évi XIV. törvény-cikk alapján a betegség esetére való biztosítást, illetőleg eddig a kereskedelemügyi miniszter gyakorolt, ugyszintén a betegség és baleset esetére való biztosításból folyó segítő és kártalanító vitás kérdésekben másod- és végső fokban való végérvényes bíráskodást a nevezett hivatal hatáskörébe utalja.

Tekintettel arra, hogy a hivatal hatásköre a törvény érvénybe lépésével egyidejűleg kezdődik, az annak szervezésével járó munkálatokat a törvény 207. szakaszának első bekezdése alapján fogantatosítottam és ezek alapján a m. kir. állami munkásbiztosító hivatalt július 1-ével életbe léptettem. Erről a törvényhatóságot tudomásvétel, alárendelt hatóságaival és hivatalaival, ugyszintén a területén az 1891. évi XIV. törvény-cikk alapján működő betegsegítő pénztárakkal való közlés és a szokásos módon való közhirrététel végett azzal értesitem, hogy az említett időponttól kezdve a kihágási ügyekben kívül a munkásoknak betegség vagy baleset esetére való biztosítására vonatkozólag mindazok az ügyek, amelyek eddig a vezetésem alatt álló miniszterium hatáskörébe tartoztak, a m. kir. állami munkásbiztosító hivatalhoz (Budapest, Akadémia-utca 1.) lesznek fölterjesztendők.

Harminc millió beruházás.

Építkezések a kassa—oderbergi vasutnál.

Szemle a kassa—csaczai vonalon.

A kassa—oderbergi vasut igazgatósága, mint már azt többször megirtuk, tárgyalásokat folytatott a kereskedelmi kormányval, a vasut vonalain szükséges beruházások ügyében. Ráth Péter udvari tanácsos a kassa—oderbergi vasut vezérigazgatója nemcsak a magyar, de az osztrák vonalakon szükséges beruházási programot is elkészítette, sőt több ízben tárgyalt is az illetékes ténnyezőkkel. Az osztrák kormány a kiegyezési kérdések keretén belül akarja elintézni a kassa—oderbergi vasut beruházási ügyét. Kossuth Ferenc és Szerényi József államtitkár pedig a legmelegebben támogatják ennek a fontos vasutvonalnak fejlesztését.

A napokban Szerényi József államtitkár Ráth Péter udvari tanácsossal s a vasut több szakközegeivel az egész beruházási programot áttanulmányozta s a magyar vonalakon szükséges építkezések, bővítések költségeit is felülvizsgálta. A vasut igazgatósága harminckilenc millió koronában állapította meg a beruházási program költségeit, amelyet a kölcsön útján fognak beszerezni. Mihelyest a kölcsön folyósítva lesz, nyomban hozzáfognak az állomások, a vágányok és váltók kiépítéséhez, biztosítási berendezésekhez s megrendelik a kocsikat, hogy a beruházási program megvalósítására kitűzött idő elteltével minden készen legyen s a forgalom lebonyolítása akadályokba ne ütközzék. A kassa—csaczai vonalon már tartottak is egy szemlét annak megállapítása céljából, hogy a tervbe vett beruházásból mennyi szükséges ezen a vo-

nalon. A szemlén részt vettek Ráth Péter vezérigazgató, Horváth Károly államvasuti főfelügyelő, Uray Zoltán vasuti biztos, Kőri Antal üzletvezető s a kassa—oderbergi vasut több szakreferense.

Az adós is élhet!

Az embornyuzás megakadályozása.

Uj végrehajtási törvény.

Günther Antal igazságügyminiszter négy fontos törvényjavaslatot terjesztett a Haz elé. A négy javaslat közül kettő új, alapvető törvény, a csekkről és a kereskedelmi üzlet átruházásról, kettő pedig novellaris javaslat, az egyik a végrehajtási eljárást módosítja, a másik a büntető törvénykönyvet és a bűnvádi eljárást egészíti ki a büntetés feltételes feltűggesztésével.

A legáltalánosabb érdekű a végrehajtási eljárás módosításáról szóló javaslat, mely az adósok százezreit érdekli eladósodott szép hazánkban. Ez a javaslat 25 szakaszból áll s végét veti annak, hogy az ügyvéd vagyis a végrehajtó képviselője az adósból még a lélegzetet is kivasalja.

Az új törvény legfontosabb intézkedései a következők:

A 2. §. husz pontban felsorolja, hogy *mi nem foglalható le*. Főlemlítjük ezek közül a következőket: *Családi arcképek, egyenruhák, irók, művészek és tudósok könyvei, iratai, mintái, műszerei, a háztartáshoz szükséges házi- és konyhabutorok, edények, tűző- és evőeszközök, kályhák, ruhák, ág- és fehérnemű, iskolakönyvek és taneszközök, egy havi ételmi, tüzelő- és világító szer, egy negyedévi házbérnek megfelelő készpénz.*

A 4. §. elrendeli, hogy *ötven koronán aluli* pénzüsszeg behajtásánál a végrehajtást *hivatalból* kell foganatosítani, s a végrehajtónak nem jár költség.

Az 5. §. elrendeli, hogy *közszolgálatban lévő* évi és havi fizetéséből legfőlebb *egy-harmad foglalható*, ugy azonban, hogy *legalább évi kétezer korona érintetlenül maradjon.*

A 9. §. szerint nyugdíj és kegydíj szintén csak *egy-harmad* részben foglalható, meg kell maradni *legalább 1200 koronának.*

A 10. §. szerint az 5. §-ban fel nem sorolt évi fizetések *csak fele részben* foglalhatók le, *le nem foglalható 1200 korona.*

A 11. §. szerint napidíjak csak *négy koronán felül* foglalhatók.

A 13. §. szerint *ösztöndíjak, hatóságok által adott tanulmányi és utazási segélyek nem* foglalhatók.

A 16. §. szerint az *árverési hirdetésben az adós nevét nem kell* kitenni.

A 19. §. szerint az árverési hirdetményt a hivatalos lapban *csak egyszer* kell közzétenni, ha a kikiáltási ár *4000 koronát meghalad.*

A betörő jelentkezett.

De nem a rendőrségen.

Hanem egy fűszerüzletben.

Az a bizonyos „ismeretlen tettes” kinek kiderítésére sikertelenül fáradoz már hetek óta a kassai rendőrség, ma éjjel ismét jelentkezett. Néhány napig pihenőt tartott s most újból munkába állt. Pedig a közönség és a rendőrség egyaránt abban a hitben volt, hogy a betörő megelégette sikeres munkája gyümölcsét és új tájakra vándorolt. Lehet, hogy el is ment, de vissza jött, itt van, mert nincs ennél bájosabb város az országban, nincs, Kassa a betörők Eldorádója.

Ma éjjel Geiger Betti Klobusitzky-utca 20. szám alatt levő szatósüzletében járt a betörő. Még pedig oly rejtélyes körülmények között, hogy a rendőrség még azt sem tudta eddig megállapítani, hogyan jutott az üzletbe, ajtón, ablakon vagy a kulcslyukon. Az üzlet ablaka, mely a Kert-utcára nyílik, ugyanis oly magas, hogy csak létrával közelíthető meg. De meg az ablak érintetlen volt, csupán felső szárnya volt nyitva, azon keresztül pedig bajosan jutott be a betörő.

Az üzletet ajtó köti össze az üzletvezető hálószobájával. Itt aludt este az üzletvezető és a felesége. Az üzletbe nyíló ajtó nyitva volt. A betörő előbb a hálószobába ment s az üzletvezetőnek az ágy mellett egy széken levő ruháját a bolt helyiségbe vitte, ott megmotozta s a zsebben talált *4 korona készpénzt, egy ezüst órát, továbbá az üzletvezető feleségének 250 korona értékű két briliánsgyűrűjét ellopta.*

Ezután az üzleti pénz után kutatott. Este az üzletvezető az áruasztal fiókjából rendszerint kiüríti a pénzt s az asztal alsó részén papírok közé elrejteti a pénzes táskát. Tegnap éjjel is úgy tett. A betörő előbb felnyitotta a pénzes fiókot, az ott talált néhány fillért összeszedte, majd felkutatta a pulc alatt a pénzes táskát s annak tartalmát, mintegy 60 koronát kiürítette.

Hogyan jött, hogyan ment ki a betörő, az még rejtély. Nagyon óvatosan dolgozott, hogy a szobában senki sem riadt fel. A betörés színhelyén a reggeli órákban Mihálik Béla tb. főkapitány jelent meg s azonnal megindította a nyomozatot. A nyomozat során az a gyanu merült fel, hogy a betörést a szomszédos feketető-utcai cigányok követték. A Geiger-féle üzletben a betörés éjjel 2 óra után történhetett, mert az üzletvezető, kinek felesége rosszul volt az éjjel, későn feküdt le.

Ugyancsak ma éjjel a Klobusitzky-utca 36. számú vasutas tisztviselők házában is betörés történt. Itt a tyukolat fosztogatta ki a természetesen ismeretlen tettes. Ellopott 3 drb kokinkinai fajtyukot. A káros özv. Paksó Jánosné.

UJDONSAGOK.

Andrássy Dénes gróf adománya.

4000 korona a szegény tanulók internátusára.

Az áldozatkészségről és jótékonyágáról annyira ismert nemeslelkű főúr, Andrássy Dénes gróf ismét egy hervadhatlan virággal gyarapította azt a diszes koszorút, amely nevét oly tündöklően övezi. A helybeli premontrai főgimnázium ez évi jelentéséből értesült arról az igazán nemes törekvésről, amelyet dr. Takács Menyhért jászóvári prelátus kezdeményezett, hogy a szegény tanulóifjak részére egy internátus állíttassék fel Kassán. Az ideális lelkű gróf magáévá tette az eszmét, f. é. július 4-én uradalmi igazgatója, Sulyovszky István utján 4 drb. egyenként 1000—1000, azaz négyezer korona névértékű 4%-os magyar korona járadékpapírt küldött az intézet igazgatójához mint alapítványát a dr. Takács Menyhért jászóvári prelátus által létesítendő internátusban. Saját szavai szerint ezzel azt a nemes törekvést támogatja, „hogy az eddig is oly üdvösen működő főgimnázium nevelési eredményének befolyására hivatott és szegény tanulók befogadására szánt internátus szép terve a megvalósulás stádiumához egy lépéssel közelebb legyen.”

A főispán Olaszországban. Szalay László főispán családjával szabadságidejét Rimini olasz tengerparti fürdőhelyen tölti.

Tanulmány uton. Papp Illés dr. kassai főreáliskolai tanárnak, a vallás- és közoktatásügyi miniszter németországi tanulmányutra 500 koronát utalványozott.

Uj jogakadémiai tanár. Az eperjesi jogakadémia igazgatóválasztmánya a megüresedett közjog politikai tanszékre rendkívüli tanárnak dr. Réz Mihály dicső-szentmártoni szolgabíróvá választotta meg. Az új tanár, aki publicisztikai téren is működik, szeptemberben kezdi meg előadásait.

A drágasság ellen. Eder Ödön polgármester a drágasság megszüntetése ügyében a jövő hétre értekezletet fog összehívni.

Doby Jenő temetése. Doby Jenő, az elhunyt művészt és iparművészeti tanárt ma délután temetik Budapesten az iparművészeti múzeum nagy csarnokából, hova Porto-Réből ma szállította a család. Doby Jenőt Scholcz evangélikus püspök temeti s ravatalánál Fittler Kamil mond bucsuztató beszédet.

Az új tanító törvények végrehajtása. Az állami tanítókról szóló törvényjavaslat július hó 1-én életbelepett. A törvényhozás e törvény megalkotásánál segíteni akart az állami tanítószemélyzet anyagi helyzetén. E végből megállapította az állami tanítóknak állami tisztviselői jellegű és számukra olyan javadalmazást biztosított, a mely a nyugati államokban fennálló, vagy legalább még a közelmúltban fennállott tanítói fizetések jó nagy részével összehasonlítható, kiállja a versenyt. Az új törvény alapján a tanítókat megillető fizetés immár ki van utalványozva s július hó 1-én az összes állami tanítószemélyzet ennek élvezetében lépett. A törvény életbeletetésével kapcsolatosan Apponyi Albert gróf kultuszminiszter rendeletet küldött a tanfelügyelőségekhez. A rendelet megérkezett Zágróczky Gyula kir. tan. kassai tanfelügyelőhöz is s ebből idézzük a miniszter következő szavait: A népoktatási alaptörvény által iskolafentartóknak megjelölt és jogosított tényezők között kétségtelenül az állam van hivatva arra, hogy az 1868: XXXVIII. törvény cikk 80. § a alapján szervezett állami népiskolákban e törvény szándékát, t. i. a vallás-erkölcsi alapon nyugvó nemzeti irányú népnevelést mintaszerűleg valósítsa meg. Az állami népoktatásnak ezen nagyfontosságú célját csak úgy lehet elérnünk, ha az állami tanítói kar igaz hivatással, lelkes buzgalommal látja el szép és nemes feladatát; ha egész működésében, társadalmi és magánéletében jó példával jár elől. Nem kételkedem, hogy az állami tanítói kar, miként eddig, úgy ezután is teljes tudatában lesz hivatala fontosságának és azon áldozatkészséget, a melyet a törvényhozás a tanítók anyagi helyzetének javítása érdekében tanúsított, a helyes irányú népnevelés fokozottabb előbbrevitelével fogja igazolni.

Hová tűnt a bricska? Bellus István vizvezetési tisztviselő e hó 4-én István Andris nevű kocsisát két fogafu, sárgára festett bricskáján elküldte a Honvéd-utcára. A kocsis elment, de azóta nyoma veszett. Várták estére, várták reggelre, de csak nem jött vissza. Bellus István, most a rendőrséghez fordult deríteni ki, mi történt a kocsisal, hová lett a két ló és a sárga bricska. István Andris kocsis 38 éves, aki netán tud róla jelentkezzék a rendőrségen.

A tisztviselők gyűlése. A kassai állami tisztviselők, holnap vasárnap a megyeház nagytermében a lakás és az élelem drágasság dolgában gyűlést tartanak. A tisztviselők körében a gyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Komlós József és Társa

Kassa Fő-utca 45. szám II. emelet. Férfi ruhaszabóság, egyházi és egyenruházati intézete.

Kassa leghiresebb, régi

Pék üzlete

állandó vevő körrel, napi 100 korona átlagos bevétellel, teljes üzem felszereléssel, és boltberendezéssel, kedvező feltételek mellett azonnal átadó.

Az üzletet jelenlegi tulajdonosa, más üzlet miatt adja át.

Tudakozódni lehet **HERDICZKY**
o **JÁNOS** háztulajdonosnál. o
KASSA, Főutca 60. szám.

**Építkezésre alkalmas
szép kertitelkek**

a kir. tábla és polgári iskolához közel, szélőtől védett, zajtalan utcán igen jutányosan eladók.

Bővebbet **HELLVIG ZS.** üvegkereskedésében **Fő-utca 46. sz. a.**

Látható írású

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

906. Milánói nemzetközi kiállítás legmagasabb kitüntetés,
Grand Prix!

A látható írású **ADLER** írógép elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságot!

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!Magyaror-
szági vezér-
képviselő**John Rezső**

Budapest, VI Teréz-körut 22.

Prospektus írásminta ingyen és bérmentve!

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA**SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.**

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA** o o o**STEINER ADOLF** és **TSA**csatorna és vízvezeték berendező **KASSA, KOVÁCS-UTCA 30.**

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o**A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.**

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte fel **4°** -raés **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.****LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,****ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,****TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST**